

Rasmus Malver

Foreningen imod Ulovlig Logning

Stifter og talsperson for Foreningen
imod Ulovlig Logning. Cand. jur. med
speciale i menneske- og
forfatningsret

Der er altid dommerkendelse

Løgn # 1

Lad os starte med den største løgn, som ministerens ansatte fremhævede på høringen. Caroline Østergaard Nielsen og Marie Bindslev sad og løj jer direkte ind i ansigtet. Tidligere har offentligt ansatte været meget forsigtige med at vælge deres ord, men denne gang sad ministeren lige ved siden af.

Caroline og Marie brugte meget tid på at forklare hvordan de fysisk går til en dommer, og skal have bedre argumenter end den velforberejede indgrebsadvokat.

De fleste teledata udleveres ikke efter regler om indgreb i teledata, men efter retsplejelovens regler om edition. Der er ingen indgrebsadvokat, og teleselskaberne har givet politiet en generel-fuldmagt. Caroline og Marie påstod at de ikke bare "har en knap", men det er præcis hvad de har. Vi ved fra teleskandalen at politiet har et browser-baseret system, hvor de udfylder telefonnummer og trykker på en knap.

I andre lande kan det give fængselsstraf at lyve for parlamentet. I Danmark er det en genvej til forfremmelse.

Hvordan ved jeg at de fleste data indhentes på den måde? Det siger telebranchen selv. Og Justitsministeriet, sidst I bad om statistik. I fik kun statistik over de sager hvor politiet fulgte reglerne om domstolskontrol.

Teleudbydere har hidtil udleveret masteoplysning/lokaliseringsdata i form af celle-ID for én bestemt mobiltelefon til politiet **alene efter editionskendelse**, jf. bl.a. U.2009.2610H.

Teleudbydere har hidtil udleveret lokaliseringsdata i form af celle-ID for én bestemt mobiltelefon til politiet efter editionskendelse alene, jf. bl.a. U.2009.2610H. Der er således ikke fastsat regler i retsplejelovens kapitel 71, der definerer et tvangsindgreb ift. udlevering af lokaliseringsdata til politiet – på trods af, at der i retsplejelovens kapitel 71 (§ 786, stk. 4) er fastsat regler om logning af visse lokaliseringsdata.

Teleindustrien:

Notat om tekniske fakta og opmærksomhedspunkter i sager om udlevering til politiet af ”

lokaliseringsdata for et nummer”
(’Masteoplysning’) (marts 2021)

Notat om logning og udlevering af teledata til politiet (februar 2020)

Begge tilgængelige på <https://www.teleindu.dk/brancheholdninger/logning-og-teledata/>

Når der indhentes dommerkendelse

Selv i de tilfælde hvor der reelt skal indhentes en dommerkendelse, og der beskikkes en indgrebsadvokat, vælger anklageren hvilke informationer der skal gives til advokat og dommer. Det ved vi også fra teleskandalen, hvor politi og anklagere i mere end 10.000 sager havde skjult vigtige oplysninger for dommere og advokater.

Men lad os tage et eksempel: I denne uge har politiet afhørt journalister fra DR, fordi politiet vil have deres kilder. Ingen ved om de har indhentet teledata. Men det kunne de snildt have gjort. For at undgå at dommer og bistandsadvokat gennemskuer det, kan de sige at de efterforsker en læk, og i den forbindelse bede om en kopi af alle ansatte i PET's teledata. Eller alle ansatte hos DR. Der er ingen særlig beskyttelse af journalisters teledata, og politiet er ikke forpligtet til at fortælle bistandsadvokaten at målet er en journalist eller en advokat.

Når politiet kommer med en liste telefonnumre er én indgrebsadvokat repræsentant for alle på listen. De får ikke nødvendigvis navne på indehaverne, og så kan de kun forsøge at google numrene selv.

Der er ingen effektiv kontrol med adgangen. Det er ét af mange områder hvor Menneskerettighedsdomstolen og EU-Domstolen flere gange har slået fast, at Danmark krænker ytringsfriheden.

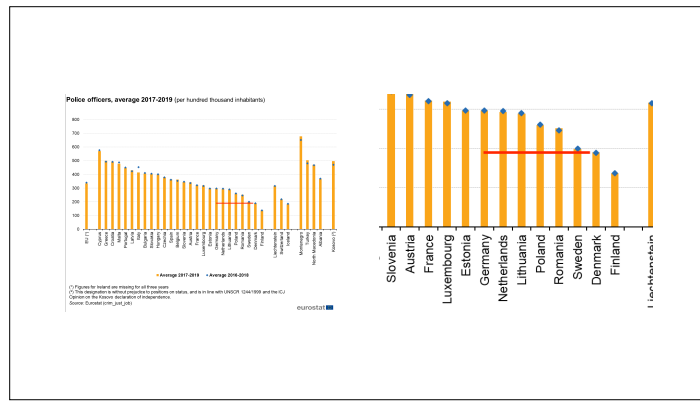
Hvis I vil gøre noget, så bed ministeren om antal sager hvor politiet har fået nej. Spørg hvor mange gange indsigt på øjemed er blevet underkendt. Bed om at få en kopi af browsersystemet. Bed om at få en kopi af en anonymiseret masseanmodning. Så kan I se hvad en indgrebsadvokat har at arbejde med.

Det er et vigtigt redskab for politiet

Løgn # 2

Det er den anden store løgn: At politiet ikke kan leve uden - og at forbrydere ville gå fri. Efterforskeren på høringen havde en fin anekdote med. Men ingen lagde mærke til at 1) hele sagen var afhængig af at nogen havde set gerningspersonernes bil og 2) at alle teledata kunne være klaret med en hastesikring.

Ingen lande kan dokumentere flere opklarede forbrydelser, et fald i begåede forbrydelser eller nogen anden effekt af logning. I Nederlandene stoppede man i 2015, og det har ikke haft nogen effekt. I Danmark betød indførelsen ikke en stigning i antallet af forbrydelser.

På høringen havde Venstre - Danmarks liberale parti en ny variation: Lande der ikke logger har flere politifolk. Det tog ikke længe at finde denne statistik fra Eurostat.

Comments by countries- Police Officers

DE: Source: Federal Statistical Office of Germany, Statistics on Public Service Personnel. Included are civil servants (excluding trainees) as headcount as at 30 June in the functional area Police in the framework of the Statistics on Public Service Personnel. In this time series civil servant trainees are not included. If civil servant trainees would be included the figures would be as follows in 2019: Total 286.249

EE: "Police Personnel" at 1.1.2020 (excl. admin. personnel).

FR: Police personnel who have an administrative function are no longer counted.

NL: Revised data for 2015 to 2018, all police personal was counted, including non-operational personnel.

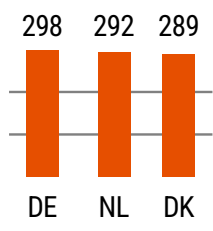
Men man skal huske at læse hvad der står med småt. Der står at Tyskland og Nederlandenes tal er inklusiv administrativt personale.

02 Medarbejdere

TABEL 1 Gennemsnitlig antal Medarbejdere – Politijestemænd og andre faggrupper

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
Politijestemænd	10.750	10.710	10.689	10.542	10.509	10.670	10.882	11.129	11.232	11.354
Andre faggrupper	3.608	3.507	3.593	3.740	4.092	4.585	5.150	5.623	5.551	5.435
I alt	14.359	14.217	14.282	14.282	14.602	15.255	16.031	16.752	16.783	16.789

Hvis man tager det administrative personale med i de danske tal, har vi omtrent det samme antal betjente Per 100.000 indbyggere.

Lovforslaget er en indskrænkning

Løgn # 3

Der står i lovforslaget at man fortsætter den totale overvågning af alle. Uden den uafhængige domstolskontrol som menneskeretten kræver. Derudover udvider man politiets adgang til data.

Man skal være mere end almindelig påvirket for ikke at se det som en udvidelse.

Dette punkt er interessant, for det er en overtrædelse af grundlovens § 3, som vi så det med Tvind-loven. Lovteksten lægger op til at det er en uafhængig vurdering (af justitsministeren), men man henviser samtidig til at Center for Terroranalyse allerede har sagt at truslen er tilstrækkelig til at fortsætte. Det betyder en sammenblanding af den lovgivende magt, den udøvende magt og den dømmende.

Teleskandalen fandt ingen fejl

Løgn # 4

Teleskandalen var at politiet havde ændret beviser, bl.a. for at strømline dem, og at anklagerne havde løjet teledata mere præcise end de reelt er. Man lovede at undersøge om teledata nogensinde havde været afgørende for en sag, og man fandt ikke én eneste. Derfor er det absurd at påstå at alle Preben Bang Henriksens anekdoter var afhængige af teledata. Hvis det var tilfældet, skulle de dømte jo have kompensation.

Jeg har diskuteret det meget med bl.a. min gamle professor Jørn Vestergaard, som sad i kontroludvalget. Hvorfor fandt de ingen sager?

Her er det vigtigt at forstå forskellen på Danmark og demokratiske retsstater. I Danmark må man gerne bruge ulovlige beviser, og hvis politi og anklager ikke overholder den sigtedes retssikkerhed kan det ikke føre til frifindelse.

I Tyskland, England, Frankrig og USA ved I fra film og tv at alle beviser kan smides ud, hvis de stammer fra en ulovlig handling foretaget af politiet. Og at man er meget opmærksom på at beviser ikke må forandres.

Menneskerettighedsdomstolen skal bevæge sig imellem de to ekstremer, og derfor har vi i Danmark praksis for at folk der dømmes med ulovlige beviser, eller som er offer for ulovlige tilsidesættelser af deres retssikkerhed, har adgang til strafnedsættelse eller økonomisk

kompensation.

Teleskandalen burde altså have medført at indsatte fik nedsat deres straf, og at folk der havde afsonet fik en økonomisk kompensation. Jeg var til den lukkede tekniske gennemgang hos Rigspolitiet, og både politi og Rigsadvokaten var enige i at det var den oplagte konklusion.

Men hvorfor er det ikke sket? Det spurgte jeg Jørn om, og han svarede at kommissoriet udelukkende bad dem vurdere om Den Særlige Klageret ville lade nogen sag gå om. Det er praktisk umuligt, så resultatet var givet på forhånd. I Danmark går en sag kun om, hvis man er medlem af Folketinget, eller den sande gerningsmand i medierne tager ansvar for en forbrydelse og fremlægger dokumentation for sin skyld.

Overvågning er ikke overvågning

Løgn # 5

Ministeren har for nyligt forsøgt ny absurd påstand: Det er først overvågning når staten modtager data fra teleudbydere. Det er et argument som skiftende danske regeringer har prøvet ved Menneskerettighedsdomstolen og EU-Domstolen, og det er altid blevet stemt ned. Som Henrik Øe sagde på høringen har det været i Storkammeret, og dommerne har aldrig været i tvivl.

Det er således objektivt løgn, når Venstre og Socialdemokratiet påstår at logning ikke er overvågning. Det skriver EU-Domstolen bl.a. i La Quadrature du Net-dommens afsnit 116:

La Quadrature du Net, afsn. 116:

Det er desuden ikke afgørende, om de lagrede data efterfølgende anvendes, idet adgangen til sådanne data, uanset hvorledes disse data efterfølgende anvendes, udgør et særskilt indgreb i de grundlæggende rettigheder.

Bemærk at logning er ét indgreb i bl.a. ytringsfriheden og retten til privatliv, og statens adgang til data er et andet indgreb.

Tele2, afsn. 100:

Den omstændighed, at lagringen af data finder sted, uden at brugerne af de elektroniske kommunikationstjenester oplyses herom, er egnet til at skabe en følelse hos de berørte personer af, at deres privatliv er genstand for konstant overvågning.

Her fra Tele2-dommen om hvorfor det er en krænkelse af ytringsfriheden.

AF
Line Jernvill

| DAG KL 10:50 | OPDATERET | DAG KL 20:46

Rettelse: Det har tidligere fremgået af denne artikel, at alle, der har en mobiltelefon bliver 'overvåget konstant'. Formuleringen er ændret til 'registreret konstant', da statens adgang til oplysningerne kræver en kendelse.

Hvilke Internetsider besøger du? Hvem ringer du til? Hvem har du sms'et med? Hvor ofte har i kontakt? Hvor længe taler i sammen, når i taler? Hvor opholder du dig, mens du gør det ene eller det andet? Og hvor tit befinder du dig dér?

Denne artikel blev ændret efter krav fra Justitsministeriet, herunder en trussel om at udeblive fra P1 Morgen. <https://www.dr.dk/nyheder/indland/stoettepartier-tager-kritik-af-overvaagning-til-nyt-niveau-det-er-knaldhamrende>

Staten blev frifundet i landsretten

Løgn # 6

Ministeren kan godt lide at sige, at de blev frifundet i vores sag i Østre Landsret. Det er både rigtigt og forkert. Kammeradvokaten fik overtalt landsretten til at afvise at kigge på menneskeretten, fordi de ikke mente at det var deres opgave. Men Kammeradvokatens påstand blev også afvist.

Retten sagde i stedet at domstolenes opgave var at sikre, at intet teleselskab dømmes for at standse logningen. Ja, de mente at det er op til teleselskaberne at standse en overvågning som alle erkender er i strid med borgernes rettigheder.

Det er en absurd situation, og jeg forstår at Hækkerup regner med at tabe i Højesteret. Som I sikkert ved er EU's Charter om Grundlæggende Rettigheders artikel 47 at *ALLE BORGERE* skal have adgang til effektiv domstolsprøvelse af indgreb i vores rettigheder.

Hvis landsrettens dom fik lov at stå ved magt, kunne staten outsource alle krænkelser. Privat politi kunne torturere sig til svar, og private fængsler kunne skaffe besværlige personer af vejen. Landsretten mener jo at de kun skal forhindre, at leverandørerne bliver straffet for ikke at levere.

Ugyldig eller uanvendelig?

Vi påstod ugyldighed, landsretten sagde at bekendtgørelsen er uanvendelig. Dvs. at ingen kan straffes for ikke at logge. Det var den situation som ministeren selv anerkendte i foråret 2021, men i realiteten opfatter telebranchen ministerens indrømmelse som et påbud om at blive ved.

Det haster!

Løgn # 7

Ministeren siger at det haster med loven, fordi der kan være en periode imellem at vi vinder i Højesteret og at I genindfører logning. I den periode vil der ikke være lovlig grund til at logge. Men det er der ikke nu.

Både landsretten og ministeren har sagt at branchen ikke behøver at logge.

Vi er derfor allerede i den situation, som ministeren bruger som et argument for at haste loven igennem.

Indstævnte fastholder den nedlagte afvisningspåstand. Efter indstævntes opfattelse er det nu nærliggende, at appellanten først uddyber, hvad der skal forstås ved "uansvarlighed", og hvorledes det adskiller sig fra den nuværende situation, hvor bekendtgørelsen ikke håndhæves.

Med venlig hilsen

RASS HOLDGAARD
PARTNER, ADVOKAT (H)

Her fra ministerens indlæg til Højesteret. Der er ingen grund til at behandle sagen i sin helhed, for logning er jo allerede blevet stoppet.

Konsekvenser

Danmark har afgivet suverænitet til EU, bl.a. når det handler om telekommunikation. I EU gælder Charteret og derfor kan ingen vedtage love eller bekendtgørelser som strider imod det. Det har I gjort alligevel. Et stort flertal er ligeglade med ytringsfriheden, når den ikke bruges til at chikanere minoriteter.

Vi håber at Højesteret vil minde jer om at I skal overholde grundloven. Hvis I vil fravige EU's menneskerettigheder på et harmoniseret område skal I først melde landet ud af EU.

Spørgsmål?